

ISTORINĖS ATMINTIES VEIDRODIS

187-oji karo diena

Vasarį vėlyvą lyg veidrodžio šukės
Suskilo sueižėjo mūsų taika
Ir liko tik veidas blyškus ir išblukęs
Ir mintys... tik jau pamiršau apie ką
galėjom galvoti daugiau kai reikėjo
ne guostis o gintis vartus uždaryt
ne melstis o šauktis dangaus Atpirkėjo
pagalbos kurios prašom šiandien ir ryt
išties juk nežinom ką duos mums rytojus
balandžiai taikos neatnešę uždus
visiems kas tikėjo kad žemėje rojus
apsunkusios durys prispaudė pirštus
tie pirštai pamėlo po to jie pajuodo
lyg ledas pavasarį lupos nagai
nors žemėj neliko nei šalčio nei gruodo
sušalusios sielos virpės dar ilgai
pavasarij giedrą ir vasarą karštą
dar snaigės įsmigusios lieka plaukuos
ir slenkantys mėnesiai nešantys karštą
suklumpą prie duonos ir vyno aukos
bet esti vilties kol kiekvienas aukojas
ne viskas dar prarasta dar nevēlu
nuplauti pavargusias karžygio kojas
ištraukti šukes nuo vitražų stiklų
kurie ištrupėję susmigo po oda
į kulną Achilo istrigo spyglys
paduokite vaistą sugirdykite nuodą
antraip mano mintys ir vėl pasiklys
kas kartą atliepdamos tavajai kančiai
ką virpančios rankos vėl šiandien
užkas
kai kraujo lašais vis pabyra rožančiai
kuriais priešai pančiojo mūsų rankas
jau pusmetis vienas suspėjo praeiti
prabėgti tarytum Przevalskio arklys
o kaip išmatuoti šią tamsą ir greitį
suvokt kad išėję daugiau nesugrįš
išėję vaikai nesugrįš vakarienės
be to čia ir valgyt mažai ko tėra
tai kas išsiblaškičius mus dar suvienys
galbūt tik malda tarsis upė tyra
kuri pasilieja iš motinos lūpų
ir sklinda iš motinų mūsų visų
tai jos už mus meldžias tai jos vis
dar klūpo
tai jos mus per miegą dar šaukia balsu
tai jos per sapnus savo rankom
paglosto
mus prausia jų ašarų skaidrūs lašai
tai jos mus palaidos duobutėje
skruosto
nes mirusiems vietos šioj žemėj mažai
tai jos mintyse ir maldoj mus išsaugos
ir esam ir būsim gyvi atminty
todėl mums pakvimpa rytais duonos
raugas
todėl sapnuose žydi astrai balti
todėl gladijolis išauga pro gruntą
ir priešams grasina aštriais ašmenim
todėl net sušalusios širdys sukrunta
ir naktį juodžiausią liepsnoja ugnim

Vainius Bakas,
2022 m. rugpjūčio 29 d.

Kopūstėlių miške auga nauja „Miško brolių“ karta

Sovietmečiu Ukmergės rajono
Kopūstėlių miškas saugojo ra-
ketinę bazę, o dabar čia įsikūręs
klubas „Miško broliai“, jau ne
pirmą vasarą jaunimą ugdantis
meilės Tėvynei ir pasirengimo ją
ginti dvasia. Šiomet vasarą buvo
suburtos penkios stovyklautojų
pamainos, įtraukti 128 vaikai.

Skaistė VASILIAUSKAITĖ- DANČENKOVIENĖ

Klubo įkūrėjas ir vadovas Artūras
Grigučevičius sakė, kad, reaguojant
į karą Ukrainoje, į kurios karo zoną
patys buvo nuvykę, gabendami
ukrainiečiams paramą, šiandien ypač
svarbu vaikus ir jaunimą supažindinti
su ginkluose slypinčiais pavojais,
mokyti juos saugaus elgesio, aptikus
sprogmenį, šautuvą ar kitą karinį
radinį, paaiškinti, kaip reikia elgtis.
Lietuvos teritorijoje dar ir dabar
randama nuo II pasaulinio karo
užsilikusių sprogmenų. Svarbu, kad
vaikai atpažintų ir suvoktų jų keliamą
grėsmę, kokią gali padaryti žala.

Rikiuotė – privaloma dienotvarkės dalis.

Klubas „Miško broliai“, kuris
savo veikla siekia prisidėti prie
tinkamo jaunų žmonių vertybių
formavimo, sukarinto pobūdžio
vaikų stovyklas organizuoja nuo
2018 metų. Vadovas A. Grigučevičius
turi Lietuvos kariuomenės
leitenanto laipsnį ir siekia savo tu-
rimą karinę patirtį ir žinias stovyklų
metu perduoti jaunajai kartai.

Autentiška aplinka

Savo buveinę klubas yra įkūręs

miške, buvusioje Kopūstėlių raketinėje
bazėje. Dalis išlikusių pasta-
tų rekonstruoti ir paversti Lietuvos
laisvės kovų istorijos pažinimo
objektais: įrengtas pasipriešinimo
kovų muziejus, bunkerio imitacija.

Bazės teritorijoje yra įrengta
aikštelė, kurioje stovyklų metu
buvo pastatytos didelės kariško tipo
palapinės vaikų nakvynei, įrengti
biotualetai ir praustuvės. Viename
iš pastatų yra edukacinė klasė, val-
gykla, o lauke – treniruotė zona,

taktinio manevravimo teritorija.

Vaikus patyrę instruktoriai įtraukia
į nuolatinę veiklą. Kasdien buvo
renkiamos karinio pasirengimo pra-
tybos – rungtys, žygiai, šaudymo
pratybos, karinė disciplina, rikiuo-
tės, pažintis su ginkluote, koman-
domis, karine taktika, žemėlapiams,
kariuomenės hierarchija. Taip pat
organizuotos edukacijos, istorijos
valandėlės, viktorinos, diskusijos
apie laisvės ir pilietiškojo svarbą.

Nukelta į 4 p.

Berniukas, išgyvenęs per apšaudymą, grįžta į mokyklą

Aštuonerių metų Davidas vos
nežuvo dėl raketų atakų Kramato-
rsko geležinkelio stotyje.

Kaip ir milijonams Ukrainos
vaikų, karas Davidui kainavo na-
mus, viltį ir ateitį. Tačiau tai taip
pat vos neatėmė jo gyvybės.

Balandžio mėnesį dėl nuola-
tinių apšaudymų Davido šeima
buvo priversta palikti savo namus
Kramatorske. Tačiau dar didesnis
siaubas jų laukė pakeliui į evaku-
aciją – geležinkelio stotyje, į kurią
pataikė raketa.

Per išpuolį Kramatorsko gele-
žinkelio stotyje žuvo 52 žmonės.
Šimtai buvo sužeisti. Davidas,
kuriam galiausiai pavyko rasti

prieglobstį su šeima Lvive, vis dar
turi randų.

„Kiekvieną kartą, kai įsijungia
oro antskrydžio sirenos, Davidas
išsigąsta ir verkia. Kai tai nutinka,
aš visada stengiuosi būti šalia, kad
jį paguosčiau“, – sako jo močiutė.

Šiandien Davido šeima gyvena
ankštame pertvarkytame gabenimo
konteineryje – stovykloje kartu
su šimtais kitų žmonių, kurie dėl
kovinių veiksmų buvo priversti
palikti savo namus.

Vasarą berniukas mokėsi pir-
moje klasėje internetu. Tačiau jis
ilgisi mokyklos ir draugų, kurie
liko Kramatorske.

Nukelta į 4 p.

Davidas: „Man patinka mokytis matematikos, rašyti, skaityti.“

Šauliai pristato savo narius

Lietuvos šaulių sąjungos Ka-
raliaus Mindaugo šaulių 10-osios
rinktinės Ukmergės Vyčio
1002-osios šaulių kuopa savo
feisbuko paskyroje pristato savo
narius. Su kai kuriais iš jų su-
pažindinsime ir mūsų laikraščio
skaitytojus.

Gitana Čepienė, gydytoja

Kiek laiko esate šaulė, kodėl
pasirinkote ją tapti?

Šaulė esu nuo 2021 m. kovo 11
dienos – šią dieną kartu su vyru
tapome šauliais, pasirinkimą lėmė
patriotiškumo genai.

Kaip vertinate šią patirtį? Ar
džiaugiatės savo sprendimu?

Džiaugiuosi savo sprendimu,

smagu yra būti su žmonėmis, ku-
riuos vienija atsakingumas, patrio-
tizmas, pasiaukojimas. Įgijau įgū-
džių topografijoje – čia man buvo
nauja patirtis. Taip pat buvo labai
įdomus ir naudingas išgyvenimo
kursas, kurį vedė atsargos majoras
Albertas Daugirdas. Kiekviename
kurse ar pratybose atnaujini žinias,
ar išmoksti kažką naujo.

Jums asmeniškai reikšmin-
giausia ir įsimintiniausia buvimo
šaulė akimirka.

Įsimintiniausia diena, reikšmin-
giausia akimirka – tai priesaikos
diena. Tai buvo graži, jaudinanti
ir prasminga diena, manau, kad
kiekvienam šauliui priesaikos
diena yra svarbi.

Žodis, kuriuo apibūdintumė-
te Ukmergės šaulius.

„Skrudėlynas“.

Ką patartumėte tiems, kurie
svarsto apie tapimą šauliais?

Svarstantiesiems apie tapimą

#PAŽINKUKMERGĖSŠAULIUS

GITANA ČEPIENĖ

„[...] smagu būti su žmonėmis, kuriuos vienija atsakingumas, patriotizmas, pasiaukojimas“

PRISIDUNK PRIE MŪSŲ!

UKMERGĖS VYČIO 1002-OJI ŠAULIŲ KUOPA

šauliais patarčiau kelis kartus per-
skaityti priesaikos žodžius, ir, jeigu
tie žodžiai yra tau artimi, svarbūs,
tai tik pirmyn į šaulių būrį.

Rekomenduojama knyga ar

filmas.

Mano vienas mėgstamiausių ra-
šytojų – Paulo Coelho. Paskaitykite
„Alchemiką“, apie kelionę į save.

Nukelta į 4 p.

Atkelta iš 3 p.

Šiomis veiklomis siekiama prisidėti prie jaunų žmonių vertybių formavimo, pilietiškumo ir patriotizmo puoselėjimo, suteikti istorinių žinių, ugdyti jų kritinį mąstymą bei tautinį sąmoningumą, supažindinti su karybos pradžiamokslu bei lavinti fizinę ištvėrę.

Stovykloje vaikai taip pat mokėsi suteikti pirmąją pagalbą. Pasak A. Grigučevičiaus, įgyti šių žinių bei įgūdžių aktualu ne tik dėl šalia vykstančio karo, bet ir kasdienybėje labai svarbu žinoti, ką daryti, kai žmogus praranda sąmonę, kaip elgtis su žaizdomis, daryti dirbtinį kvėpavimą.

Pasak klubo vadovo, dienotvarkė stovykloje griežta, suplanuota kone visai parai. Dienos režimas vaikus įtraukia iki pat 20 val. Tik pusvalandį vakare – laisvas laikas, kada vaikai gaudavo savo mobiliuosius telefonus.

Pažinties su ginklais metu vyksta ir šaudymo pratybos.

Kopūstėlių miške auga nauja „Miško brolių“ karta

Vaikai – labai motyvuoti

A. Grigučevičius džiaugėsi, kad šią vasarą visi stovyklose dalyvavę vaikai buvo labai motyvuoti. Kaitra ir karštis šiemet ypač vargino, bet jie vietoje maudynių ežeruose buvo rimtai nusiteikę dalyvauti sukarintoje stovykloje, kur tenka laikytis griežtos dienotvarkės, budėti postuose ne tik dieną, bet ir naktį, laikyti egzaminus.

Visi stovykloje vilki uniformas. Jos įsigytos iš klubo lėšų. Uniformos disciplinuoja ir padeda laikytis drausmės. „Tik nuimk uniformas, jie vėl tampa vaikais“, – sako klubo vadovas.

Tik išlaikę egzaminus ir išbuvę visą stovyklą dalyviai tampa „Miško brolių“ ryšininkais. Atsisveikinimo rikiuotėje jiems įteikiami klubo marškinėliai. Sulaukę aštuoniolikos jie galės kandidatuoti į „Miško brolius“.

A. Grigučevičius papasakojo, kad ne visi atlaiko stovyklos krūvį. Egzaminams vaikai pasirošia per tris pirmąsias stovyklos dienas, o likusį laiką vyksta sunkus darbas.

Į darbus – su karine technika.

Rytinė mankšta, krosas, žygiai, treniruotės – ne visiems pakeliami. „Vaikai skirtingi. Dešimtmetis išbūna visą stovyklą, o kitas keturiolikmetis išvyksta namo“, – sakė klubo vadovas. Vis dėlto pažymi, kad dauguma sėkmingai užbaigė visą programą.

Vienoje pamainoje dalyvavo 34 vaikai, su jais dirbo 10 asmenų. Stovyklautojų amžius – nuo dešimties iki šešiolikos metų. Tėvų prašymu kartais priima ir jaunesnius vaikus. Kiekviename būryje stovyklavo apie trečdalis merginų.

Apie du trečdaliai vaikų – ukmergiškiai, kiti atvykę iš Vilniaus, Kauno, Kėdainių, Panevėžio. Stovyklavo ir Lietuvoje atostogavę Airijos lietuvaičiai. Pastebima, kad apie pusę vaikų „Miško brolių“ stovykloje dalyvauja kasmet, net ir keliose pamainose, tam labai ruošiasi, įsigyja savas karines uniformas, kitus kariui reikalingus daiktus.

A. Grigučevičius papasakojo, kad kai kurie, baigusieji programą, vėliau tampa savanoriais bei pagalbininkais stovyklose.

Mokyklose karinio pasirengimo dabar nemoko. Klubo vadovas sakė, kad artėjančiais mokslo metais planuoja vesti sukarintą

Skalsūs kareiviški pietūs turi suteikti jėgų užduotims atlikti.

būrelį, kuris vyktų savaitgaliais ir įtrauktų vaikus ir jaunimą į nuolatinę veiklą. Būrelį galėtų lankyti ir jaunesni vaikai.

Šia veikla siekia lavinti vaikų karinius įgūdžius ir auginti naują kartą, kuri turėtų supratimą ir būtų pasirengusi atlikti karinę tarnybą ar įsilieti į

šaulių gretas. Nori, kad vaikai įgautų motyvaciją tapti fiziškai ir emociškai stipriais. Jeigu juos vėliau pašauks į kariuomenę, būsimieji kariai jau žinos, kokia tvarka yra kariuomenėje. Ne mažiau svarbi ir istorija – vaikai turi ją žinoti – kas buvo partizanai, kaip jie gyveno ir kovojo.

Berņukas, išgyvenęs per apšaudymą, grįžta į mokyklą

Atkelta iš 3 p.

„Aš noriu nueiti į mokyklą ir ten sutikti daug naujų draugų. Man patinka mokytis matematikos, rašyti, skaityti. Mėgstu pertraukas ir popamokines veiklas. Po užsiėmimų taip pat niekada nėra nuobodu: galima žaisti ir leisti laiką žaidimų aikštelėje“, – sako Davidas.

Rugsėjo mėnesį Davidas pradėjo lankyti naują mokyklą Lvive. Jis – taikus vaikas.

„Man nepatinka, kai vaikai mušasi. Man nepatinka, kai vaikinai muša mergaites. Aš jas apsaugau, sakau: „Eikite į savo klasę, nelieskite mergaičių“, – prisipažįsta jis.

Net ir pražūtingas karas nesugriovė Davido svajonės tapti odontologu.

„Aš gydysiu suaugusiuosius ir vaikus. Valysiu ir grėšiu jiems dantis. Norint tapti odontologu, reikia daug išmokti, suprasti. Jei neišmoksiu, ateisiu į darbą ir nežinosiu, ką daryti.“

Dėl karo milijonams šeimų Ukrainoje reikia skubios pagalbos, saugumo ir apsaugos. Dar prieš prasidedant karo veiksams COVID-19 pandemija neigiamai paveikė vaikų išsilavinimą – milijonai moksleivių buvo priversti mokytis savarankiškai iš vadovėlių ir sėdėti prie kompiuterių ekranų. Šiandien nežinia, ar visos mokyklos atsidadys ir kiek jos bus pasirošusios priimti mokinius, ar vaikai galės grįžti į pamokas, susitikti su mokytojais, draugais.

Rugsėjo mėnesį Davidas pradėjo lankyti naują mokyklą Lvive.

UNICEF, bendradarbiaudama su Ukrainos Vyriausybe, rengia nacionalinę programą „Kartu su mokymusi“, kurios tikslas – saugus ir kokybiškas kiekvieno Ukrainos vaiko ugdymas. Programa apims šiuos veiksmus:

- nuo 2022 m. rugsėjo – pradinių klasių mokinių kontaktinis, mišrus ar nuotolinis mokymasis saugioje, vaikams palankioje aplinkoje.

- kokybiškas mišrus mokymasis paaugliams vidurinėse ir aukštosiose mokyklose.

- kokybiškas visų vaikų mokymas internetu per Ukrainos mokyklų internetinę platformą.

- nukentėjusių mokyklų atkūrimas ir mokytojų bei mokinių aprūpinimas

mokomąją medžiagą, suteikiant galimybę siekti išsilavinimo.

- psichikos sveikata ir psichosocialinė pagalba mokytojams ir mokiniams.

- sveikas gyvenimo būdas mokyklose – mityba, higiena ir infekcijų prevencija, taip pat saugaus elgesio su sprogstamaisiais daiktais taisyklių mokymasis.

„Kramatorsk Post“, 2022 m. rugsėjis
Šaltinis – kramatorskpost.com
Vertė Vladislava Sokolova

Šauliai pristato savo narius

Atkelta iš 3 p.

Valdas Gimbutis – mokojo skyriaus „Kumštis“ vadas

Kiek laiko esate šaulys, kodėl pasirinkote jį tapti?

Šaulys esu neilgai. Prisiečiau 2022 gegužės 15 d. Kodėl? Nuo senų senovės Gimbučiai, prirėkus, gina savo kraštą. Vėliausias pavyzdys – mano dėdė partizanas Stasys Gimbutis-Rūkas. Tėtis Rapolas Gimbutis-Balandis – ryšininkas. Na, tiesiog tai genuose.

Kaip vertinate šią patirtį? Ar džiaugiatės savo sprendimu?

Tai – puiki patirtis. Savo pasirinkimui džiaugiuosi.

Jums asmeniškai reikšmingiausia ir įsimintiniausia buvimo šauliu akimirka.

Reikšmingiausia akimirka –

priešai.

Žodis, kuriuo apibūdintumėte Ukmergės šaulius.

„Pozityvumas“.

Ką patartumėte tiems, kurie svarsto apie tapimą šauliais?

Pozityviems nedvejoti. Lietuvai jų reikia.

Rekomenduojama knyga ar filmas.

„Hačiko. Šuns istorija“ Kodėl? Joje labai puikiai atskleidžiama ištikimybės ir pasiaukojimo reikšmė.

Jei turite klausimų apie tapimą šauliu, siųskite juos el. paštu ukmergessauliukuopa@gmail.com.

Daugiau informacijos apie Ukmergės šaulius – #PažinkUkmergėsŠaulius.